

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség: Főter 434.
Kiadó: ifj. Wagner Antal
könyvkereskedő.

Felölős szerkesztő:
Dr. Szirmai Vidor
ügyvéd.

Főszerkesztő:
Dr. Reich Aladár
orsz. képvis.

Főmunkatársak:
Dr. Nyiraty János
Dr. Valentin Emil

Előfizetési árak:
Egész évre 6 kor. Fél évre 3
kor. Negyed évre 1.50. Egyes
szám ára 12 fillér.

A függetlenségi párt diadala.

Ugy tetszik, hogy a horvát bánnak megbocsátották kilenc esztendő előtt történt kísérletezését a magyar kormányzat átvételére. Legalább minden arra mutat, hogy az elemeire bomlott szabadelvű párt különféle árnyalatai, majdnem egységesen hajlandók támogatni Khuen-Héderváry grófot a kabinet-alakításban és tovább a parlamenti helyzet kibonyolításában.

Különös jelenségek között történik meg ez a hangulat-változás, annyi bizonyos. Mert a leggyöngédebb szót használva nagyon különös, hogy amennyiben a bécsi körök engedményekre hajlandók, ezeket nem bocsátották rendelkezésére sem Tisza István grófnak, sem a miniszterelnök-jelöltekül utána emlegetett többi magyar államférfiaknak, hanem csak épen a horvát bán kell Bécsben. Mintha azt akarná megmutatni az udvar, hogy a kilenc év előtti visszautasítása fejében most csak azért is elégtételt akar adni Khuen-Héderváry grófnak, ha már kénytelen meghajolni a függetlenségi-párt nemzeti követelése előtt és leveszi a napirendről az erőszakolt katonai javaslatot.

Kétségkívül súlyos föltétel itt a személyi kérdés, mert Khuen-Héderváry

éppenséggel nem tartozik a szeretett egyéniségek közé és a bizalom sem valami megindító iránta. De nem is volna alapja a bizalomnak. Hiszen tudvalevő dolog, hogy Horvátországban nagyra nőtt hosszú kormányzása alatt a magyarelles áramlat és épp az utóbbi események igazolták fölöttébb kellemetlenül, hogy a bán egyáltalán nem volt a helyzet magaslatán és távolról sem szerzett érdemeket olyan elismerésre, amilyenre a magyar miniszterelnöknek szüksége volna.

De hiába, Bécsben úgy találják, hogy a bán alkalmas ember a helyzet kibonyolítására, ő maga pedig igen nagyon kellemeteskedik a legkonciliánsabb nyilatkozatokkal. Ha szavainak ura kíván maradni, kerülni akar minden erőszakot, minden alkotmány- és közszabadság ellenes tényt, amellet pedig fogadkozik, hogy teljesen szabadelvű. És ennek mintha már is némi bizonyítékát szolgáltatná a néppárt idegeskedése, amely tagadhatatlanul kellemes benyomást tesz a liberális gondolkozásukra. Hiszen nem ok nélkül való, hogy aki ellen frontot csinál a reakzionárius csoport, azt mindjárt jobb szemmel nézi a politikusokon kívül a magyar társadalom is, mely szörnyen fél tőle, hogy a mai zavaros viszonyok között, ha időre-órára

is bár, még a klerikálisok is érvényesülhetnének, akik sok rokonszenvvel találkoznak a bécsi körökben.

Nem lehet tagadni, hogy a Khuen-Héderváry gróf még most is nehéz helyzetét tán semmi sem alkalmasabb megkönnyíteni, mint az erőteljesen szabadelvű állásfoglalás, melynek már a Széll Kálmán kormányzása alatt is hijával voltunk. És a bánnak eddig megjelent félhivatalos nyilatkozatai szolgálnak mindenestre magyarázatul annak, hogy a függetlenségi-párt is figyelmet fordít immár reá. No meg az, hogy amire szertelen göggyében gróf Tisza István nem is gondolt, a bán érintkezésbe lépett a függetlenségi-párt vezéreivel is.

Bizonyára megvan ennek is a maga háttere. Szinte nyilvánvaló, hogy Khuen-Héderváry gróf erre Bécsben kapta az utasítást. Bécsben, ahol végre kezdik belátni, hogy a magyar politika és törvényhozás tényezői között a népben és közvéleményben gyökerező, leghazafiasabb párt feje fölött nem lehet elnézni. Hogy ez a párt az, mely hiven és igazán képviseli magának a népnek nézeteit, vágyait és akaratát és hogy épp azért számolni kell ezzel a táberral, amely megmutatta éppen most is elhatározottságának imponáló erejét.

Ezt az erőt respektálja Bécs, mikor

TÁRCA.

Álom.

Lenge szellő, ezer csillag,
Mosolyogva süt a hold;
Madár ének, minden hallgat, —
Szerelem üli az ajkat, —
Két ifjú szív összeforrt.

A mennyország szállt a földre,
A földi gond nincs jelen; —
Nem gondolva csak jelenre,
Egymást kérve szerelemre,
Elesevegnek édesen.

Ajk az ajkon, kéz a kézben,
A szemekben köny ragyog;
A leány szól: „tied éltel!”
Ifja öleli szeliden
„Lánykám érted meghalok!”

* * *

Véget ért a tündér álom,
Visszatért a zord való;
Lánykám szavát már nem hallom,
De csókja ég még ajkamon. . . .
Mert az álom is múló?

Öszirózsa.

Az én bohém barátom.

A „Bajai Független Újság” eredeti tárcája.

Irta: Tihamér.

Egyéb foglalkozásom mellett amolyan impressárió is volnék, aki, ha más dolga nincs körutazó művészek és művésznők hangversenyeit rendezni szokta. Ha itt az uborkaérés ideje, megérkeznek a művészek és művésznők levelei is, hogy városunkban concertet szándékoznak tartani s hogy nem volnék-e hajlandó e hangverseny »rendezését« elvállalni? Egy estére rendszerint csekély 800 koronát kérnek, sőtül meg vannak azonban győződve arról, hogy az összegnek kétszerese is be fog folyni. Ovatos ember lévén, egy fillért sem teszek kockára. Ha csakugyan olyan művész kopogtat, akivel publikumot toborzani lehet: rendszerint megegyezem vele olyformán, hogy a haszon bizonyos hányada az enyém marad, a többi pedig az övé, egyébként pedig a következő levéllel szoktam válaszolni:

»Mélyen tisztelt művésznő! (vagy művész.)

Hálás köszönetemet nyilvánítom azért a szives bizalomért, amelyet irányomban tanusítani méltóztatott. Végtelen sajnálkozásomra azonban annak a megbízásnak, hogy b. hangversenyét rendezzem, eleget nem tehetek. Nem tehetek pedig azért, mert

egyéb elfoglaltságom megakadályoz abban, hogy az est érdekében oly tevékenységet fejthessek ki, mint aminőt Nagyságod művészete megérdemel. Ajánlom ennél fogva Koltay Barnabás barátomat, ki gyakrabban foglalkozik concert-rendezéssel, mint én s hiszem, hogy ő örömmel fog ennek a kétségkívül kellemes megbízásnak megfelelni.

Kitünő tisztelettel
Szentkirályi Tihamér.

Itt jegyzem meg, hogy Koltayval húsz év óta haragban vagyok. Én csaptam t. i. a szelet egy szép kis zsidó lánynak s ő szöktette meg. Így szoktam tehát borsot törni az orra alá, mert concert-rendezésbe könnyebben beleugrik, mint én, concertjei pedig vajmi ritkán szoktak sikerülni. Ez aztán azt eredményezi, hogy ő szidja a művészt, a művész meg őt, mindketten pedig a publikumot. (Nem lehetetlen azonban, hogy az ő protekciója révén jutottam viszont én is olyan concertekhez, amelyek hasznából a legkitünőbb matematikus sem tudott volna bizonyos hányadot levonni.)

Történt ezelőtt vagy öt esztendővel, hogy a budapesti publikum dédelgett kedvence: Kovay Kázmér, az országghírű komikus irt nekem egy igen szives hangú levelet, hogy

a közös miniszterek és az osztrák kormányelnök, (alkotmányos tekintetből éles kifogás alá eső) tanácskozása után nem tudott más eredményre jutni, mint hogy teljesíteni kell a függetlenségi párt követelését és vissza kell vonni a katonai javaslatot, melyet nem birt átérőszakolni Széll Kálmán a passzív rezisztenciával és amelyet nem erőszakolhatna keresztül a jövő miniszterelnök, akárki volna is.

Nem pillanatnyi diadala ez a függetlenségi pártnak, hanem igazán messzeható eredmény. Mert nyilvánvaló, hogy jövőre a miniszterek nem mernek előállni olyan, Bécsből hozott parancsolatokkal, amelyek az ország érdeke és a nép akaratába ütköznek. Pártunk hosszú és erélyes küzelmének kétségtelenül meglesz az a nem kicsinyelhető sikere, hogy ezentúl a magyar miniszterek nem mernek vaktában ígéreteket tenni és kötelezettségeket vállalni Bécsben, hanem szükségszerűleg gondolnak arra is, mit szólnak az ő elígérkezésükhöz itthon. Mit szól a nép, mely terheit viseli a kormányférfiak elhatározásainak

Eddig csak az volt a kérdés, rávehető-e valamire a kormány többsége. És súlyos bajai származtak belőle az országnak, hogy ez *nem is volt kérdés*. Mert a váltakozó kormányok teljesen biztosra vették az ő hű gárdájuk hozzájárulását mindenhez, amire ők odafönt megállapodtak. A függetlenségi párt bebizonyította most, hogy a nemzet indokolt és jogos ellentállásával szemben a készséges majoritás nem tud boldogulni. És ezért az ország hálás elismerése illeti meg a függetlenségi pártot.

rendezzek az ő közreműködésével egy nevető-estét.

— Bravó! — mondtam magamba. Ezzel zsufoolt házat csinállok. Pukkadni fog majd Koltay.

Az egyezség annál könnyebben ment, mert Kovay nem kötött ki semmiféle fixumot, én meg semmiféle jutalékot. »Elég lesz a fáradtságomért, ha hallhatom a nagy művészt« — gondoltam magamban.*

Jól emlékszem reá, egy szombati nap délutánján érkezett meg s a »Bárány«-ba szállt. Ép mosakodott, mikor a szobába léptem.

— Servus! — ugrott elibém. Ugy-e te vagy a Szentkirályi? Reményilem nem haragszol, hogy minden teketória nélkül tegezlek, de már az első leveledből kivettem, hogy bohém emberrel van dolgom, a bohémek meg tegezik egymást. Hát hogy állunk Tihikém?

— Jól, hála Isten. Csak a polgármesterék negyvennyolc jegyei vásároltak. Theater párenk lesz, öregem.

— Mit nem mondasz, — felelt, s azon vizesen összecsókol. Hej, nincs is párja ennek a szép Baja városának, de még neked sem, — tette hozzá szavalva.

A művész-est pompásan sikerült. Kovay a nyakamba borult, mikor, az est tiszta jövedelmét, vagy kétszázötven forintot átadtam neki.

— Csak miért is nincs nekem minden városban egy-egy Tihimérom, — mondta könnyezve. — Te, akarsz holnap velem ebé-

Komor helyzet.

Mikor fog már Baja város közönsége felébredni? Meddig tart még ez a kormányzati komédia? Hova fog vezetni az esztelen gazdálkodás? Ugy látszik nem elégték meg Baja város hivatalos vezetői a lakosság nyomorúságát; az adósságnak adósságra való halmozását, a szabad akaratnyilvánítás elfojtását. Nem, tovább halad az uton, mely a város teljes romlását fogja előidézni; tovább megy azon az ösvényen, mely a bukások és a szégyenletes kudarcok labirintjába vezet.

Mi történik tán azt kérdeitek? Az történik, hogy Baja város közkórházánál eddig 160000 azaz Egyszázhatvanezer koronával többet adtak ki, mint elő volt irányozva. Ki az oka? Ha Mocsányit kérdeed azt mondja a polgármester az ő kebelbarátja; ha a polgármestert kérdeed azt mondja Mocsányi és a városi mérnök; ha a városi mérnököt szólítod meg ez Mocsányit okolja és szerinte a többi hivatalos titok elárulni. No hát majd végére járunk annak a hivatalos titoknak; majd kiderül, hogy ki az oka? Azzal mentegetődznek, hogy Mocsányi az oka, mert oly kiadási törléseket eszközölt a költségvetésből, melyeket ki kellett adni, vagyis, hogy Mocsányi állítólag becsapta volna őket. Hát miért hagyták magukat becsapni? Nem megmondottuk, hogy nem kell Mocsányi? Akkor meg volt a pajtáskodás? *Mért volt meg akkor? Mért nincsen meg ma? Miért oka ma Mocsányi a hibáknak?*

Akárki legyen azonban az oka, tény az, hogy a hiány meg van, ki fogja fizetni? Tán a betegek? Tán az állam! No hát a klikk áljon jót érte Baja város polgárának, hogy nem véres verejtékekkel kell majd Baja város polgárainak fizetni a hiányokat. De nem állnak jót, csak pöntyögnek, csak kurutytyolnak és

csinálják tovább az adósságot. Csináld jó magyarom! Van a lakósságnak pénze, jó jövedelme majd megfizeti!

A kórház 700000 mondd Hétszázezer koronán felül majd egy millióba kerül.

Elhatározott továbbá a belvárosi és polgári iskola építés, lesz kiadás körülbelül egyszázötvenezer korona; színház építés százezer korona; rendőrök szaporítása stb. stb.

De mi ez? Csekélység. Kibirja Baja városa. Ezt? Még többet. Most meg a tisztviselők memorandumot adnak be fizetés javítás végett a közgyűléshez. Azt mondják rosszak a viszonyok. Hát Baja város lakosságának jobbak a viszonyai? Talán felvirágozott a város? Talán a jövedelmei növekedtek? Talán kisebb a pótagója? Hát mért épen a városi tisztviselőkön segítsünk előbb? Miért nem előbb Baja város lakosságán? Bizonyára azért, mert oly végtelen jó akarattal és finomsággal vannak a tisztviselők Baja város lakosága iránt. Mivel nem Baján, hanem talán Pekingben történt az, hogy a rendőrkapitányok mindenféle kihágásokat gyártottak és büntették meg sorra a kereskedőt, mert kifüggesztett egy cméternyre kívül a boltjában valamit. Mivel nem Baján, hanem Párisban történt az, hogy az összes italmérési illetéket felemelték és a fogyasztási adók majd megkétszereződtek. Mivel London és nem Baja polgármestere avatkozott bele Baja város szabad képviselő választási jogába.

Mivel Straszburgban és nem Baján történt, hogy egy komisz pesti fináncból zsebrevágták a tisztviselők azon utasítást, hogy a legszegényebb ember utolsó vánkását el kell adni adóért. Mivel nem Baján, hanem Koreában történt, hogy a végrehajtók jutalmat kaptak, mert buzgón, erélyesen hajtották be az adókat. Mivel nem Baján, hanem New-York-

delni? Csak az esti hajóval utazhatom tovább.

— Hogy ne akarnék, különösen akkor, ha nálam ebédelsz.

— Hát nem bánom. Mikor ebédeltetek?

— Parasztszokás szerint: déli harangszókor.

— Pompás. Te, eszembe jutott valami. Nesze 10 korona, rendelj meg egy koszorút holnap 11 órára; megkoszorúozom Tóth Kálmán szobrát. Tudod, Tóth Kálmán darabjában, »A király házasodik«-ban arattam az első sikeremet. No servus, nem tartóztatlak; tudom türelmetlen máris a kedves feleséged; pá, puszt!

Másnap délelőtt megkoszorúzta Tóth Kálmán szobrát s délben nálunk ebédelt. Ebéd alatt szerelmet vallott a hugomnak, a feleségemnek meg azt mondotta, hogy, ha valaha pörkölt-kiállítás rendeznek, pályázzék, mert biztosan grand prix-t fog nyerni. Este aztán sorra csókolta valamennyiünket és sűrű könyhullatás közt elbúcsúzott tőlünk, erősen lelünkre kötötte azonban, ha Pestre kerülünk, el ne kerüljük a háza tájékát, mert viszozni szeretné valahogy azt a páratlan vendégszeretetet, amelyet vele szemben tanusítottunk.

Öt esztendeig színét se láttuk egymásnak. Most a tavaszszal egész véletlenül a budapest—zimonyi vonat étkező-kocsijában találkoztunk.

— Servus Kazi! Nem ismeresz? — szólított meg.

— Adj' Isten! Hogy ne ismernélek pajtikám?! Budapestről? Mit csináltok otthon? Hogy van a kedves papád?

— Az én szegény apám, meghalt több mint husz éve. De hisz te nem is ismerhetted.

— Persze, persze! Összetévesztettem valaki mással. Nem tégedet, hanem őt, szegényt. Hát megnősültél-e már öreg?

— Hogy meg-e? Hát hol etted azt a »grand prix«-s pörköltet? Nem nálam?

— Az Isten ugyse! Lásd ilyen a művész ember: szórakozott, feledékeny. Te mit gondolsz, lehetne az idén is valamit csinálni Zentán? Most öt éve szép közönségünk volt.

— A zentai viszonyokat nem ismerem.

— Nem?! — mondta rettenetes csodálkozó arccal. Hát nem te vagy a Schwarcz?

— Nem bizony, hanem Szentkirályi, Bajáról, — válaszoltam kissé indignálódva.

— Lelkem édes Józsi kám ne haragudjál, hogy így összetudtalak téveszteni; de hát mondom agyonütni való minden művészember. Pedig de sokat vagytok eszemben! Az a pörkölt, barátom! Még most is a számban van az ize. — Emlékszel reá, hogy megkoszorúztam — G a r a y szobrát?

— Hogyne?! — Pincér fizetek!

— Parancs?

— Volt két lány tojás, egy üveg sör, meg egy kenyér.

ban a városi tisztviselők a legudvariatabb módon bánnak a közönséggel; tájékoztatást nem adnak, megváratták. Oh mindez nem Baján történt. Baja város tisztviselői megérdemlik a fizetés javítását, mert a város lakossága jó helyzetben van; ők meg rosszban, mert hidd meg ó Baja városa, hogy nem a tisztviselő van a városért, hanem a város a tisztviselőért!

Hanem jöjjön még egy választás és menjen még egy tisztviselő korteskedni. Akkor ne rúgd ki jó polgárom, hanem, mint az ökor tedd nyakadat a járomba és hagyd a mézes madzagot a szádon végighúzni, más édességet úgy se kapsz tőlük.

Ugy-e tisztviselő urak, úgy rémlik előttem, mintha önök megszavazták volna a polgármester s főjegyző fizetés emelését, úgy gondolom önök megszavazták tücsköt-bogarat a közgyűlésen, a mit a polgármester ajánlott. Ugy rémlik, mintha, sohasem mertek ellenvéleményt nyilvánítani és érvényesíteni az egy főszámvévőn kívül. Egy percre megjött a bátorságuk, az akaratuk, az erélyük, az önállóságuk. Halld ország-világ mit akarnak? Mit kívánnak akaratukkal, erejükkel, önállóságukkal keresztülvinni? A saját fizetésük felemelését.

Ilyen rózsás viszonyok közt van Baja városa, ezek a kiadások közelednek. De van legalább regressus. Ime Baja város kórházában a hivatalokat mind bajaiakkal fogják betölteni.

Kórházi sebész főorvos dr. Raisz Sándor lesz, a miniszteri tanácsos fia; ez már el van ígérve. De hisz ő nem bajai lakós? Hogy lehet valaki oly értelmetlen, hogy ezt meri állítani? Ha kinevezik, hát bajai lakós; quod erat demonstrandum.

Miért lesz Raisz úr kórházi sebész főorvos? Hát a bajai orvosok tán topák? Tán nem értik a dolgukat? Talán olyan kevesen vannak, hogy nem képesek ellátni Baja város betegeit? Orvos urak! Intelligens emberek, úri emberek, ne hagyják magukat az orruknál vezetni, ne hagyjanak a nyakukra hivatalosan hozni embereket; álljanak talpra, mi szívesen támogatjuk önöket.

Minden egyes itt felsorolt kérdésre máskor részletesebben visszatérünk.

— n.

Nem lesz nyári szinkör.

Végre, hosszas vajudás, hosszas capacitáció után győzött a jobb belátás!

A szinügyi bizottság f. hó 25-én d. e. 10 órakor tartott első ülésén egyhangulag elhatározta, hogy a *vasuti kertben* tervezett, közgyűlésileg megszavazott és belügyminiszterileg jóváhagyott nyári szinkör ügyét végleg elejtik és a „Bárány” szálloda telkén egy *kőből* építendő, állandó jellegű színházat emelnek.

A szinügyi bizottság ezen ülésén Dr. Hegedüs Aladár polgármesteren mint elnökön kívül jelen voltak a tanács tagjai, ezenfelül Allaga Ottó, dr. Bruck Samu, dr. Denneberg Kálmán, dr. Herman Adolf, dr. Koller Imre, Schleicher Antal és Somogyi Emil szinügyi bizottsági tagok.

Dr. Hegedüs Aladár előadja, hogy belátván azt, miszerint a város közönségének java része a nyári szinkör el-

len foglal állást, ezt a tervet elejtik és állandó jellegű kőszínház építése iránt tesznek javaslatot.

A szinügyi bizottság ezt örömmel vette tudomásul, mire Erdélyi Gyula előadó tüzetesen ismertette a színház kérdés egész történetét, végül pedig felolvasta Czérnay Imre és társainak f. évi április 4-én beadott alábbi indítványát, mely a színházügynek tulajdonképpen ezt az *örvendetes fordulatot adta* és a melyet a szinügyi bizottság helyesnek és elfogadhatónak talált:

Tekintetes Városi Tanács!

A közhangulat közvetlen hatása alatt indítva érezzük magunkat, hogy az építendő színház és annak elhelyezése tárgyában az alábbi tiszteletteljes

indítvánnyal

járuljunk a Tek. Városi Tanács elé.

Belügyminiszterileg jóváhagyott közgyűlési határozattal egy, a vasuti kertben építendő favázas nyári szinkör építését határozták el a közelmúltban, de nem végérvényesen és csak jobb hely hiányában. Ez a bajai szinügyre kétségtelenül káros és a nagyközönség igényeinek távolsága miatt épenséggel meg nem felelő döntés, dacára a közgyűlés többségi határozatának, arra késztet bennünket, hogy a még idejekorán jóvátehető hiba, minden igényt kielégítő módon jóvá tétessék.

Nevezetesen, elsősorban a színház építés módja ellen vagyunk bátrak szót emelni. Színházba járó közönségünk annyira hozzászokott évek hosszú során át a téli szini évadhoz, hogy a nyári szini szezon legfeljebb kiegészítése lehetne csupán a bajai szini évadnak. Minden előzetes kipróbálás nélkül ilyen lényeges változással kísérletezni végzetes lehet a bajai szinügyre nézve! Tekintetbe veendő, hogy a színházba járó közönségünk egy része a nyári hónapokban fürdőhelyen, a földbirtokos családok birtokaikon, harmadik része a szőlőkben tölti idejét, a közönség az a része pedig, a melyik egész nap fülelt helyiségekben van dolgával elfoglalta, esti üdölését a szabad levegőn keresi. Tudvalevő dolog pedig az is, hogy a mi színházbajáró közönségünk nap-nap után majdnem egy és ugyanaz, s így nem kívánható, hogy az esti órákat egyazon közönség naponta a színházban töltsse. Ilyen körülmények közt a nyári szini szezon csak kétséges eredménnyel kecsegtetheti nálunk a szinészetet.

Igaz, hogy a nyári szezonnal azt a célt akarják elérni, hogy u. n. elsőrangú társulatot csak nyárra kaphatunk. Ez áll, de viszont az is bizonyos, hogy az elsőrangú társulatok erőiket csak a téli szezonra tartják össze, virágvasárnaptól kezdve redukálják a személyi kiadásokat és csak október elsején szervezik újból teljesen télire a társulatot. Ennélfogva nekünk bajaiaknak csak akkor juthat osztályrészül egy elsőrendű társulat a maga teljes szervezettségében, mielőtt a társulat téli állomáshelyére bevonul, tehát rendszerint október és november hónapokban. Ebben az időszakban pedig tisztán favázas színházban lehetetlen előadást tartani. Itt más megoldás nem volna alkalmasabb, mint hogy egy félig kőből, félig fából építendő fűthető színházat emelnének, olyat aminőt a városi tanács legis-legelőször vett tervbe. Természetes, hogy ilyenmű építmény nem a városon kívül, hanem a központban lesz elhelyezendő és ezzel áttérünk indítványunk másik részére, a színház elhelyezésének kérdésére.

Hogy milyen alkalmatlan a színházba járó

közönségre nézve a távoli vasuti kertbe tervezett építkezés, azt bővebben fejtegetni felesleges. Azt mindannyian tudjuk és érezzük, hogy a vasuti és kocsiközlekedés miatt ez a hely zajnak és lármanak állandóan ki van téve, ezenfelül jóformán mindig porfellelgeben úszik és a mi a legfőbb, a színházba járó közönség zömének lakhelyétől nagy távolságra esik és társas közlekedési eszközök hiányában csak nagyobb költséggel közelíthető meg.

Ezt a helyet tehát minden esetben kérjük elejteni és a félig kőből, félig fából tervezendő fűthető színházat, mint a tek. tanács által eredetileg is legalkalmasabbnak vélt helyre, a »Bárány Szálloda« hátulsó tágas udvarára építeni. Ezen a helyen, mint egy hatalmas négyzetben, nagyon szépen elfér egy ilyen színház egy kisebbszerű sétány keretében. A színház ez esetben szabad téren is állna, régi szokott helyén, mindenki által könnyen megközelíthető volna, ezenfelül a Bárány vendéglő forgalmára kedvezően hatván, ennek bérösszege is emelhető és ez által a város jövedelme is szaporítható lenne. A mi pedig a költségeket illeti, ez sem kerülne sokkal többbe, mint a vasuti kertbe tervezett szinkör, mivel a telek úgyis a város tulajdonát képezi.

Kérjük ezek alapján teljes tisztelettel a Tek. Városi Tanácsot:

Méltóztassék jelen indítványunkat a tekintetes szinügyi bizottság meghallgatása után a legközelebbi közgyűlés napirendjére kitűzni.

Teljes tisztelettel: Czérnay Imre, id. Mérei Lőrincz, Alföldy Béla, Borkovits Péter, Tirovátz Péter.

Ezután egyértelműleg elhatározták, hogy a „Bárány” telkén 80,000 korona költséggel kőszínházat emelnek, mely költségek a kövezési alapból fognak fedeztetni. Tekintve azonban, hogy ezen alap kulturális célokra 1913 évig már ki van merítve, a belügyi kormányhoz fog kérvény intézteni, hogy a színház célokra 1913-tól további 4 évre is engedjék meg évenként 20,000 korona elvonása a színház költségeire.

Igy tehát a városnak minden megterhelése nélkül emeltetik a minden igényeket már most kielégítő kőszínház.

Ez a diadal kétségtelenül a városi ellenzéknek tudható be érdemül, bár nagyban hozzájárult a szinügyi bizottság körültekintő, tapintatos, derekas viselkedése, mely ugylátszik félretéve minden párttekinetet, csak azt kutatta mi a jó, mi a célszerű a város közönségére.

A szinügyi bizottságot ezért az első sympathicus föllépéseért őszintén üdvözljük és ezek után joggal remélhetjük, hogy a még reája, a színház építés körül váró fontos feladatoknak hiven és pontossággal fog megfelelni.

A városi tanács pedig ebből beláthatja, hogy a város közönségének érdekeit *mindenkit kielégítő* módon is lehet szolgálni és ha ezt előre belátja, ha a szinügyi bizottságot előbb megkérdezi e tárgyban, már jóval előrehaladottabb stádiumban volna a *kőszínház* megvalósulása!

HIREK.

Uj orvostudor. Stein Oszkár bajai földin- ket f. é. június hó 30-án avatják a budapesti tudomány egyetemen orvostudorrá.

Uj jogtudor. Kelemen Ede bajai ügyvédje- lőt sikerrel állotta meg a napokban az utolsó jogtudori szigorlatot.

Eljegyzés. Fejér Lajos budapesti mérnök f. hó 21-én eljegyezte magának Erdős Jakab polgári iskolai igazgató szeretetreméltó, mű- veltlelkű leányát, Margit urhölgyet.

Eljegyzés. Bencsik Szilárd kalocsai ellenőr eljegyezte Bálint Mariska kisasszonyt Bajáról.

A bajai téli kikötő. Mint hiteles helyről értesülünk a földművelésügyi miniszterium leiratban értesítette Baja város törvényhatósá- gát, hogy a Sugovicát egy *nagyszabású* téli kikötő berendezésére *kiválólag* alkalmasnak találta és a költségek fedezésére a beruházási kölcsönben két millió koronát szándékozik előirányozni.

Meghívó. A polgári céllövész társulat, arra az érdeklődésre való tekintettel, mely a f. hó 28-iki tárgysorsjáték iránt a nagyközönség körében mutat- kozik, f. hó 28-án a **nem tagokat** is ez uton meghívja, akik 1 korona belépti díj mellett d. u. 4 órától kezdve a lövészkerthez beléphetnek.

Záróünnepély a kath. főgymnasiumban. Értesülésünk szerint főgymnasiumunk ma (szombaton) d. u. fél hatórákor az intézet tornacsarnokában, — kedvező idő esetén az udvaron — záróünnepélyt tart. Az ünnepélyen az igazgatóság úgy a szülőket, mint a tan- ügy barátait szívesen látja. Erre az alkalomra külön meghívást nem bocsátottak ki.

Százéves jubileum. A bajai polgári cél- lövész társulat f. é. augusztus havában üli meg fennállásának százéves fordulóját. Erre az alkalomra nagyszabású emlékünnap ren- dezésére készülnek és ennek megbeszélése végett f. hó 28-án d. e. 11 órákor a város- háza nagytermében értekezlet tartatik.

Eljegyzés. Nuszbaum Lajos, budapesti bu- torkereskedő eljegyezte Weinberger Adolf hely- beli gabonakereskedő leányát, Sarolta kis- asszonyt.

Halálozás. Nagel Sándor tanítóképző inté- zeti tanárt, a Bajai Gyümölcsészeti Egyesület agilis elnökét, súlyos csapás érte, nevének, sz. Scultéty Emmának f. hó 23-án történt elha- lálozásával. A megboldogultat e hó 24-én te- mették el osztatlan részvét mellett.

Tárgysorsjáték a lövészkerthben. A pol- gári céllövész társulat f. hó 28-án esti 8 óra- kor tartja meg a lövészkerth helyiségében a tárgysorsjátékot, mely alkalommal körülbelül 200 szebbnél-szebb tárgy fog kisorsoltatni. A nyereménytárgyak és a szerencsekerék a lövészkerth földött verandáján fognak elhelyez- tetni. A sorshuzás után tánc következik.

A bajai állami tanítóképző intézetben a napokban Gräff Nikáz bács-bodrogvármegyei kir. tanfelügyelő elnöklése mellett tar- tották meg a tanítóképesítő vizsgálatokat, mely alkalommal 27 jelölt közül 21-en kaptak nép- tanítói oklevelet és 11-en kántori bizonyít- ványt. Elemi népiskolai tanítói hivatalra ké- pesítettek: Bucz Ödön, Eremics Dusan, Fodor György, Hitter György, Holler Dezső, Kaiser János, Kiss József, Knapp József, Kovács Já- nos, Mayer Ignác, Mihajlovics Vladán, Pápay Géza, Pócza József, Richter József, Schilling Antal, Schlachter József, Serényi József, Sza- mossy Tibor, Varga József és Vedres Ben- deguz.

Garázdálkodó vándorlegények. A ván- dorlegények legszemtelenebb fajtájából garáz- dálkodott tegnap két példány Baján. Sorra vet- ték a házakat és a hol nem voltak megelé- gedve az alamizsnával, ott káromkodtak, fe- nyegedtek, sőt tettelegességre is vetemedtek. Köng Károly németalföldi (Hollandia) illető-

ségű vándorlegény betért Kocsis István helybeli köteles mesterhez. A derék alamizsna kéregető nem lévén megelégedve azzal, amit Kocsistól kapott, éktelen dühbe gurult s megütötte a házigazdát, Kocsisné meg a földhöz vágta, Müller János boroszlói vándorlegény is hasonló módon járt el mindenütt. Előbbit három, utób- bit két napi elzárásra ítélték.

Vizsgán. A hitoktató a vallástanból exami- nálja a nebulókat:

— Na Sanyi, hány szentség van?
— Hét szentség van.
— Hát megtudnád-e mondani, hogy melyik az első és legszükségesebb szentség?
— A keresztség.
— Nagyon jól van. Hát megtudnád-e mon- dani, hogy melyik szentséget veszi fel a ka- tholikus hívó utoljára?

Sanyi barátunk hallgat.
— Ugyan; hiszen te tudod! Melyik szent- séget veszi fel az ember, mikor már az élet örömeiről lemondott.

Sanyi szeme felragyog s kivágja büszkén:
— A házasságot.

— Hányféle keresztnév van Miklós?
— Kétféle: fiu- és leány-keresztnév.
— Mondjál leány keresztnéveket, Mihály.
— Julis Maris
— Nos többet nem tudsz?
— Panna meg — *Koleszárovs*. Tanító úr kérem többet nem tudok.

— Mennyi az kilenceszer hét, Józsi?
— Kilenceszer hét? Azt talán még a tanító úr sem tudja.

Csalás miatt letartóztatott kereskedő. »P. H.«-ban olvassuk, hogy a szabadkai ren- dőrség kedden egy jó hírnévnek örvendő sza- badkai kereskedőt, Erős Gáspárt, akit hitelezői család miatt följelentettek, letartóztatott. Nagy- forgalmú üzletét *Halász* nevű rokonára ruházta át, de a hitelezők *Halász* üzletére is bűnügyi zárlatot vezettettek. A letartóztatás Szabadkán nagy feltűnést keltett.

Céllövészet. Folyó évi június hó 21-én a lőkertben tartott céllövészet alkalmával tör- tént 420 lövés. Ezek közül volt 54 egyes, 78 kettős, 42 háromas, 5 négyes és 1 szeglövés. Szeget lőtte Eckert István, négyest lőtt Bit- termann Károly 2, Eckert István 1, Gebhardt Dezső 1, Somogyi Gyula 1, hármast lőtt Eckert István 18, Bittermann Károly 12, Somogyi Gyula 5, Gebhardt Dezső 2, Benkő Pál 2, Szász Ottó 2 és Székely Alfréd 1.

A szőlősgazdák figyelmébe. A Gyümöl- csészeti Egyesület figyelmezteti a szőlőbirto- kosokat, hogy a szőlőmoly tömegesebben fel- lépett, mi felismerhető arról, hogy a virágzat közt pókszalakkal összefonott fészket készít, a már elragott virágrészekből. A hernyó kez- detben kicsi, alig 1 mm. hosszú, kifejlődése- kor 8—10 mm. hosszú, szennyes-zöld színű. Június végén ezek bebábozódnak, két hét múlva kikelnek, egy-egy moly 30—40 petét rak a félig fejlett bogyók, vagy ezek nyelére. E petékből kikelt, felszaporodott hernyók, újra kezdik a kártevést az által, hogy a már félig fejlődött bogyókat részben, vagy egészben kirágják és pókszalakkal összefonják. A vé- dekezés ellene akképen történik, hogy: 1) a hernyókat összeszedgetjük kézzel, vagy eh- vez alkalmas esiptetővel, egy vizes edénybe dobva megsemmisítjük, 2) a megtámadott vi- rágot vagy fűrtöket 1½-es pyretrum oldat- tal megpermetezzük annyira, hogy az átázzék, miáltal elpusztulnak, 3) ápril végén — május elején, azután — juni végén — július elején molyfogó lámpákat alkalmazunk este, nappal pedig rovarenyvvel bekent molylegyezőkkel végig járva a sorokat, megvereggetve a tőkét, a felreppenő molyt a ragadós felével le- csapjuk. Senki el ne mulassa ezért a bajt

kezdetén szorgalmas védekezés által orvo- solni, mert ennek elhanyagolása által, jövőre rendkívül tömegesen lép fel és óriási károkat fog okozni. Jó eredményre azonban csak úgy vezethet, ha mindenki egyöntetűen védekezik.

A gőzgép kezelők és a kazánfűtők ké- pesítő vizsgái Szegeden július hó 5-én d. e. 9 órákor fognak megtartatni. Vizsgálati kér- vények kellően felszerelve a m. kir. kerületi ipar- felügyelőséghez (Szilágyi-u. 1. sz.) küldendők.

A megürült verbászi kerület. A mint B.-Kuláról írják lapunknak, dr. Hadzsy János korán elhunyt képviselőnek örökségeért meg- indultak ott a versenyzések. Nagyon sok nevet emlegetnek, kik a képviselőségért pá- lyáznak; de ezek csak kombinatiók, melyek, ha ma feltűnnek, holnap már a feledékenység leple takarja. A napokban felkereste a kerület szabadelvű pártjának egy küldöttsége báró Vojnits István főrendiházi tagot, és arra kérte őt, hogy a jelöltséget fogadja el. Báró Vojnits István még nem nyilatkozott, hogy a jelöltséget elfogadja-e?

Felhívás a bajai Ipartestülethez. A bajai Ipartestület az alábbi felhívást kapta: Tiszte- lettel tudatjuk, hogy országos cipész szak- kiállításal egybekapcsolt országos cipész- kongresszusunkat 1903. augusztus hó 15. és 16. napjain Debreczenben tartjuk meg.

Felkérjük a tekintetes elnökséget, hogy a kebelében fennálló cipész-szakosztálylyal (tár- sulattal, szövetkezeti szakcsoporttal) fenti érte- sítésünket tudatni, ide csatolt kongresszusi és kiállítási felhívásainkat az ipartestületi hiva- talos helyiségben is leendő kifüggesztés mel- lett, velük közölni, a cipész szaktársak részére a felhívásokat kézbesítetteti, őket a kongresz- szusi kiküldöttek megválasztására felhívni, a kiküldöttek neveit velünk a csatolt bejelentési lapon minél előbb, de legkésőbb 1903. évi július hó 1-éig közölni (cim: V. országos cipész-kongresszus és kiállítás elő- készítő bizottsága, Debrecen, Simonffy-utca 1. sz. Ipartestület), a kiküldöttek részvételi díját részünkre megküldeni, a székhelyükön és a közeli vidéken levő lapokat felhívásunk hírlapi közlésére felkérni és végül szaktár- sainkat a kongresszuson és kiállításon való részvétel céljából *minél nagyobb erkölcsi és anyagi támogatásban* részesíteni kegyeskedjék.

Meg vagyunk arról győződve, hogy a Te- kintetes Elnökség hazafias mozgalmunkban a legnagyobb készséggel fog rendelkezésünkre állani és ezen reményben ismételve kérésün- ket vagyunk

Az előkészítő bizottság.

Zongorák és cimbalmok — csak első rangú gyártmányok — kedvező fizetési felté- telek mellett tiz évi jótállással kaphatók *Wagner Antal*nál Baján.

Hölgyek öröme! Legjobb szer az egész világon a bajai Dr. Lehman arckenőcs, mely pár napi használat után megifjítja az arcbrórt, eltávolít redőket, szeplőt, májfoltot, bőratkát (Mitesser.) Egy tégely ára 1 korona, csak ne- vem és arképemmél ellátott tégelyt fogadjunk el! **Gyarmati Emil** városi gyógyszerháza a Szent-Háromsághoz Baján.

Egy udvari lakás,
mely áll 3 szoba, 1 konyha, 1
éléskamra és pincéből előnyös
feltételek mellett a Gyász-utca
245. sz. alatt bérbe adandó.

NYILT TÉR

Ezen rovat alatt közlöttekért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására juttatni, hogy szállodámat, kávéházamat és éttermemet, nemkülönben kertihelyiségeimet ujonan, a legmodernebb stílusban berendeztem, azokat új világítással láttam el, egyszerűen nem kíméltem sem költséget, sem fáradságot, hogy a mélyen tisztelt közönség éveken át élvezett kegyét a jövőben is kiérdemeljem. Ez a körülmény készítetett engem arra, hogy ismét egy — bizonyára tetszéssel találkozó újítással lépjek a t. közönségünk elé. Nálam ugyanis naponta többször csapoltva, a világhírű

pilseni sör (ösforrás).

kerül kimérésre.

Hogy a kitűnő sört mindig egyenlő hőmérséklet mellett szolgálhassam fel, e célra egy amerikai jégszekrényt építtettem s hiszem, hogy a t. c. közönség engem ezen új vállalkozásomban is támogatni kegyeskedik, mert csakis így lehet módomban a legjobbat nyújtani.

Egyben van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy nálam naponta friss *villás reggeli* kapható s hogy minden igyekezetem odairányul, hogy jó ételek és különleges italok legmértányosabb árak mellett való kiszolgálása által nagyrabecsült közönségünk teljes megelégedését érdemeljem ki.

Minél számosabb látogatásért esedezve, maradtam kiváló tisztelettel

Zweig Mór,

szállodás.

Minden este o o
a közkedvelt o
Dankó-féle o o
zenekar játszik.

Egy pohár pilseni
sör 22 fillér. o o

Kaszárnya-utca 664. sz.

H Á Z

●● eladó. ●●

Értesítés.

Bátor vagyok a n. é. közönség és mélyen tisztelt eddigi megrendelőim b. figyelmét felhívni arra a körülményre, hogy megboldogult férjem elhalálozásával a Baján már 35 év óta fenálló

fényképészeti műtermet

továbbra is vezetni fogom.

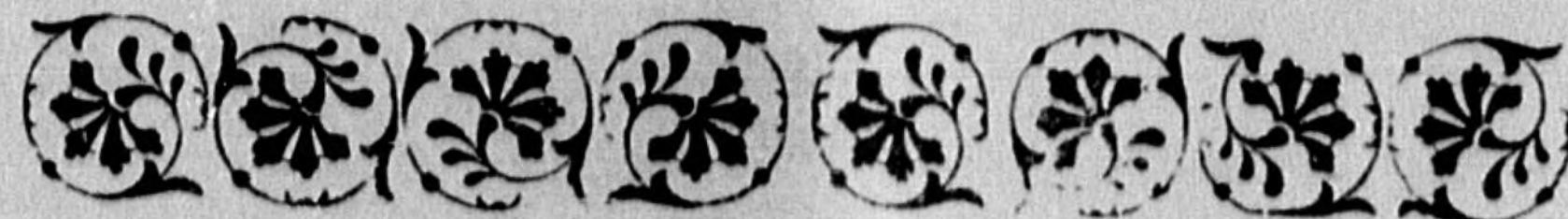
Mivel állandóan a legjobb munkaerőkkel rendelkezem, képes vagyok bárminő, e szakmába vágó munkát elvállalni.

Fényképek a legkisebttől életnagyságig, úgyszintén **gyermek-felvételek, csoportok**, régi képekről való **reproductiók, üzleten kívüli felvételek, platin képek**, bromezüst nagyítások stb. jó és pontos elkészítéséért felelősséget vállalok.

Miután eddigi t. megrendelőim és a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlom magamat, esedezem, hogy nagyrabecsült bizalmukkal megtisztelni méltóztassanak

Tisztelettel

özv. Goldstein Márkné.

Föld eladás.

10 hold a vrányosi dülőben és 5 hold szántó föld a nagyszumári dülőben szabad kézből eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Táncoktatás.

A tisztelt szülők és a tánc kedvelő ifjúság szíves tudomására hozom, hogy a „Bárány Szálló” nagytermében ugy **esztetikai és társalgási illemszabályokból**, mint kör- és társas szalontáncokból,

6 hétre terjedő

Tánc-tanfolyamot

nyitok,

különös figyelemmel a helyes tartás- és mozgásra, melyből a kecsesség fejlődik.

Felkérem a résztvenni szándékozókat, hogy beiratásaikat mielőbb megtenni szíveskedjenek, hogy a kezdetben résztvehessenek, mely a tanulóra igen fontos.

Beiratások naponta d. e. 9 órakor a tánc helyiségben.

A tisztelt szülőknek, épúgy az ifjúságnak a multban tanusított szíves pártfogását megköszönve, s azt ez alkalommal kérve vagyok

—kiváló tisztelettel

K. Tany József.

EMKE dala!

EMKE-papirt, levélpapirt vegyetek!
Ha rá néztek, feldobog a szívetek.
Magyar fiúk, magyar lányok tudjátok,
Hogy én nektek magyar papirt kínálok.

Magyar földön, magyar kezek csinálják,
Magyar földön, magyar népek kínálják;
Nem hagyhat ez magyar szívet hidegen,
Úgy is nálunk annyi minden idegen.

Külföld helyett a hazában maradjunk,
A magyar pénzt idegennek ne adjuk!
Hadd tudja meg ebből is a nagyvilág,
Hogy a magyar előre tör s tenni vágy.

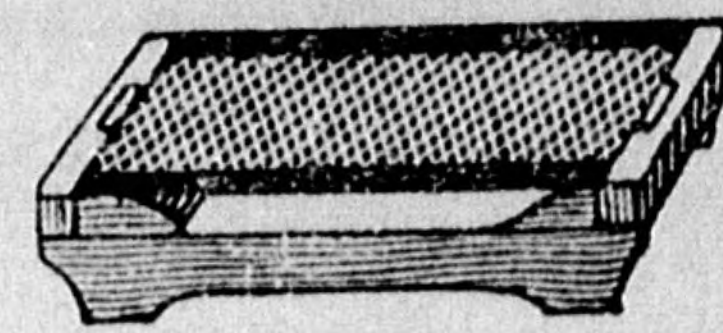
EMKE-papirt adjatok a kezembe:
Édes anyám, neked irok én erre,
Van-e ennél szebb papír a világon?
Bolton uram, csupán **EMKE**-t kínáljon!

A fentt megénekelt „**EMKE**” levélpapíros minden nagyságban kapható

ifj. WAGNER ANTAL

könyv- és papírkereskedésében.

30-19

Itt az alkalom

arra, hogy mindenki az egészségtelen, penészesedő szalmazsákját eldobhassa és helyébe, **csekély 8 koronáért**, egy kiváló erős, fakeretű

acélsodrony ágybetétet rendelhessen nálam, mely tartós és olcsó, szag- és féregmentes, ennél fogva egészséges. Az ágy belmértékének beküldése után, annak megfelelően szállítja a készítő: 10-5

ifj. Utry Pál, Baja.

Vaskuti utcában levő Müllender-féle

H Á Z

(340. sz.) kedvező feltételek mellett eladó. Felvilágosítást ad Laforsch

János

3-3

Kiadó üzlethelyiség.

A jelenleg **Borizák István** által birt

üzlethelyiség

november hó 1-ére kiadó.

Bővebb felvilágosítást **Müller Antal** háztulajdonos nyújt

Kellő iskolai képzettséggel bíró fiú

tanulóul

felvétetik

ifj. Wagner Antal

könyv- és papírkereskedésében

B A J Á N.

Egyedül valódi angol Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

Egészügyi hatóság által megvizsgálva és ajánlva.

—o Az üvegek felszerelése a keresk törvény mintavédelme alatt áll. o—

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apothek
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

E balzsam belsőleg és külsőleg használható. Ez: 1. Utólérhetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek minden káros állapotában, enyhíti a hurutot, csillapítja a valadékokat, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyítja a legrégibb bajokat. 2. Kötő hatása van a torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a lázakat. 4. Meglepően gyógyítja a gyomor s bélbetegségeket és szaggatásokat a testben. 5. Szelíden mozdítja elő a székelést s a vér tisztulását, megtisztítja a veséket, megszabadít a buskomorságtól s a hypochondriától, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, odvas fogaknál és szájröhadáskor, s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felbűffogést, a szájnak és gyomornak bűzét. 7. Külsőleg bámulatos gyógyhatással bír a sebekre, új és régi forradásokra, orbáncz, kiütési varak, megfagyott és megégett tagokra, rüh, fekély, bőrduzzadás és repedés stb. esetében, megszünteti a fejfájást, zugást, szaggatást, közhányt, fülfájdalmat stb. Ügyeljünk mindig pontosan az itt látható zöld apácza-védjegyre

Hamisítástól legjobban megóv az, ha közvetlenül tőlem, gyáramból rendelnek eredeti szab. cartonokban. Ausztria-Magyarország minden postaállomására bérmentve 12 kis vagy 6 duplaüveg 4 korona, Bosznia és Hercegovina részére 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik széjjel. Szétküldés csak előrefizetés vagy előleg küldése mellett. 20-15

Miért szenved Ön? holott mindenféle efajta, még oly régi sebre biztos gyógyulást talál és majdnem mindig elkerüli a fájdalmas és veszélyes operálást vagy amputálást

Thierry A. gyógyszerész Centifolia-kenőcs

használatánál, rendkívül jó hatású, a sebek gyógyulásánál, valamint a fájdalmak enyhítésénél utólérhetetlen. A valódi centifolium-kenőcs alkalmazható: a gyermekágyasok rossz természetű mellbajainál, szoptatók mellkeményedése, a tej elapadásának, az orbánczok eseteiben továbbá mindenféle régi sérvek, láb-és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak, a cs. ntevesedésnél, vágás, szúrás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mind-nféle daganat, kinövés, képződmény, karbunkulus és rákúál; végre pokolvar, körömféreg, körömgülés, a lábnek járás közben történt kisebesülé-e, fagyás és égetés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fülzúgás stb. stb. eseteiben. — A szállítás kizárólag az összeg előre küldése mellett eszközöltetik. Két tégely csomagolással, postai szállítási díjjal együtt **3 korona 50 fillér. Számos eredeti bizonyítvány rendelkezésre áll.** Arra kérek mindenkit, hogy óvakodjék a hatáskülső hamisítások vevésétől s arra ügyeljen, hogy a tégelybe van-e a fenti **védjegyem** és cégem: **Thierry (Adolf) Limited gyógytára az „Orangyalhoz” Pregradában, égetve. Thierry A. gyógyszerész balzsama és Centifolia-kenőcse.** — Ezen gyógyhatásukban felülmúlhatlan két szer nemcsak a romlásnak nincs kitéve, sőt ellenkezőleg, minél régibb annál értékesebb és hathatósbabb, nem árt sem a fagy, sem a torróság, tehát minden évszakban használhatók. Majdnem minden esetben segítenek és eredménnyel járnak, legalább az orvos érkeztéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy hasonló feldicsért értéktelen és hatás nélküli ugynevezett pótszereket venni, melyekért a pénzt haszontalanul dobják ki, hanem mindig ezen rég kipróbált olcsó és megbízható, emellett teljesen ártalmatlan, világhírű szereket kell használni, melyeknek minden családban és eshetőségekre készenlétben kell lenni. Ha olyant nem kapunk, mely a valódiság minden jelét magán viseli, rendeljük meg egyszerűen direkte és címezzük:

(Thierry Adolf) „Orangyal-gyógyszertár” Pregrada Rohitsch-Sauerbrunn mellett — Központi főraktár Budapesten, Török J. gyógytára Zágrábban Mittelbach S. gyógytára, Bécsben Brady L. gyógytára.

Feltűnő ujdonság.

DELICE

— Minden hirdetés felesleges
A dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat

legjobb valódi francia **szivarkapapír** és **szivarkahüvely** kapható az ország minden különleges-ségi árúdjában.

Törlesztéses kölesönök engedélyeztetnek földbirtokokra a

Bácskában 600 korona, 700 korona, sőt 800 korona is katasztrális holdanként. Megvásárolt földekre a **vételár háromnegyedrészé** lesz megszavazva — Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál

Schäffer Vilmos,

bankigazgató

S Z E G E D E N

10-10

➔ **Megbízható, szolid ügynökök alkalmaztatnak.** ➔

●—● **Pártoljuk a honi ipart!** ●—●

A legjobb

Író ténták „STELLA” védjeggyel

Másolható ténták „STELLA”

Szines ténták „STELLA”

Tusoldat „STELLA” védjeggyel

készülnek a „STELLA” vegyészeti gyárban

— B U D A P E S T E N. —

Főraktár:

Ifj. **WAGNER ANTAL** papirkereskedésében

—● B A J A. ●—

52-9

●—● **Pártoljuk a honi ipart!** ●—●

Partoljuk a magyar ipar termékeit!

Partoljuk a honi gyártmányokat!

Már csak rövid ideig!!

teljes végeladás

BERNDORFER EDE

divatárúházában

✻ **B A J Á N.** ✻

A t. közönség ez alkalommal csakugyan a legolcsóbb áron szerezheti be divat-cikkeit stb.

Áruimat együttesen is eladom nagy engedmény mellett.

Házi és konyhabűtorok,

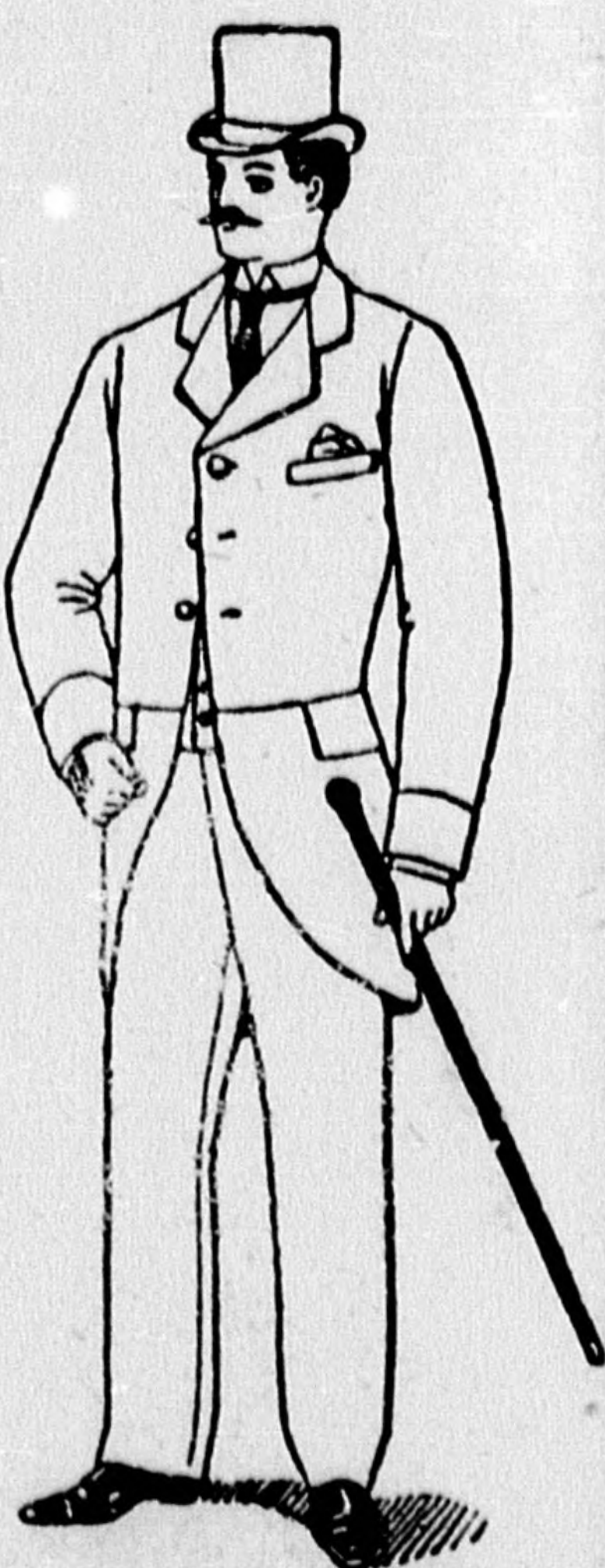
egy átjátszott, jó karban levő

zongora

eladó Gyönyörű lakásom szintén kiadó.

Tisztelettel

Berndorfer Ede.

Kiváló minőségű

hazai és valódi angol kelmékből mérték után, a legujabb francia divat szerint, a legjutányosabb árak mellett készít: **felöltőket, egész öltönyöket** stb. stb.

az „Angol szabóhoz”

cimzett szabászati műterem

➔ **BAJÁN,** ➔

a Kollár-féle könyvkereskedés mellett.

